

Wykazać Odwagę Cywilną!

Wstęp

Temat prawicowego ekstremizmu omawiany jest w NRW nie tylko tego lata z wysoką preferencją. Sprawcy czynów karnych na tle wrogości do obcych i rasistowskim atakują podstawy naszej konstytucji – przede wszystkim prawo elementarne do godności człowieka. Zagrażają one pokojowemu współżyciu i recepcji Niemiec jako otwartego na świat, gościnnego kraju.

W ramach obszernego programu przeciw prawicowemu ekstremizmowi rząd krajowy zdecydował m.in., aby promować klimat społeczny, który cechuje się tolerancją i odwagą cywilną. Ten poradnik ma być drogowskazem dla każdego. Ponieważ kto popiera odwagę cywilną, musi również sam pomagać.

Dr. Fritz Behrens
Minister Spraw Wewnętrznych
Kraju Nadrenia-Westfalia

Co każdy może przedsięwziąć w dniu codziennym przeciw przemocy i rasizmowi

Akty przemocy i rasistowskie napady mogą mieć miejsce codziennie w szkole, w miejscu pracy, na ulicy, w pociągu, w lokalu etc. Ludzie reagują na nie często z mieszanym, odwracaniem wzroku, niedosłyszaniem. Nie zdają sobie sprawy, że poprzez to sami popierają i wzmacniają klimat przemocy.

Dzisiaj mamy już wiele doświadczeń w obchodzeniu się z przemocą, które pokazują, jak można dać odpór sprawcom aktów przemocy. Pokazują one również, co może zrobić każdy z nas, aby zapobiec przemocy i rasizmowi. Zawsze należy zatelefonować do centrali alarmowej policji (Tel. 110) i złożyć doniesienie na sprawców przemocy w miejscowym komisariacie policji.

Kilka podstawowych przemyśleń:

Nie ma ogólnie obowiązujących recept, zaleceń czy zasad zachowania.

Proszę kierować się osobistymi możliwościami i nie odgrywać bohaterów. Każda sytuacja jest inna i zależy od sprawców, od ofiar, innych uczestników i naturalnie od miejscowego otoczenia.

Nie należy stosować broni lub obronnych przedmiotów, jak n.p. noży. Wszystkie dotychczasowe doświadczenia wskazują na to, że sygnały nadane przez Państwa w ten

sposób wzmacniają lub nawet pozornie legitymują wściekłość i przemoc napastników. Poza tym nigdy nie będą Państwo pewni, czy ta broń nie skieruje się nagle przeciw Państwu samym. Alternatywą są urządzenia alarmowe, jak n.p. gwizdki lub małe sygnalizatory alarmowe: przy ich pomocy mogą Państwo przyciągnąć uwagę publiczną i zatrzymać sprawców na pierwszą sekundę zaskoczenia.

Sprawcy przemocy rezygnują często ze swych zamiarów, gdy muszą się obawiać, że zostaną później zidentyfikowani.

Takie działania mogą Państwo podjąć!

W tramwaju, w autobusie:

Ktoś zostaje zaatakowany, poniżany, zraniony w tramwaju, w autobusie itd. Często inni pasażerowie są zaszokowani lub zastraszeni, nie wiedzą, jak mają się zachować. Mogą Państwo zrobić ca następuje:

Wezwać kierowcę/motorniczego, aby zawiadomił policję. Jest on do tego zobowiązany. W przeciwnym wypadku może zostać ukarany za nieudzielenie pomocy.

Jeżeli nie mogą Państwo dotrzeć bezpośrednio do kierowcy, należy głośno krzyknąć do tych, którzy siedzą z przodu: „Kierowca ma zawiadomić policję!„ („Der Fahrer soll die Polizei informieren!“)

Mogą Państwo wezwać innych pasażerów, aby razem z Państwem gwizdali i krzyczeli „Przestać, przestać!“ („Hört auf, hört auf!“). Z początku współdziała niewielu, potem z reguły coraz więcej współpasażerów. Teraz sytuacja staje się ryzykowna dla sprawców przemocy, ponieważ tracą orientację i położenie jest nieobliczalne. Boją się ryzyka i będą prawdopodobnie próbować oddalić się z miejsca wydarzenia.

W zależności od stanu rzeczy i sytuacji mogą Państwo również wezwać kierowcę do zaryglowania drzwi, tak aby sprawcy nie mogli oddalić się przed przybyciem policji.

Ważne jest, aby zwrócić się bezpośrednio do możliwie wielu współpasażerów i zaapelować do ich odpowiedzialności – tym silniejsze jest oddziaływanie na napastników!

W lokalu:

Obserwują Państwo, że ktoś wyzywa, obraża lub atakuje innych gości. Lub ktoś rozpoczyna wygłaszać rasistowskie hasła i dowcipy. Tacy osobnicy na proby przywołania ich do rozsądku, zareagują być może chwackim okrzykiem „Heil Hitler“, aby pokazać, kto rządzi w tym lokalu. Mogą zacząć stosować przemoc i wyzywać gości, o których myślą, że są obcokrajowcami.

Proszę sprowadzić pomoc! Poprosić możliwie wielu innych gości, aby wstali wspólnie równocześnie z miejsc. Jeżeli jesteście Państwo wtedy w wyraźnej większości, to należy wejść pomiędzy awanturników lub ich otoczyć i wezwać ich wspólnie, aby zaprzestali.

Podejść do właściciela lokalu lub do gości z telefonem komórkowym i wezwać ich, aby wezwali policję. Restaurator ma obowiązek zapobiegania czynom karnym w jego lokalu. Jeżeli toleruje on takie zachowania swych gości, to może utracić licencję.

Mogą Państwo sami zadzwonić po policję i czekać na nią przed restauracją. Tam w spokoju wyjaśnić, co się stało.

Na deptaku:

Nie dać się sprowokować w sytuacjach rasistowskich lub nacechowanych przemocą! Przemoc powstaje często od słowa do słowa.

Nie tykać napastników. Inni przechodnie mogliby podejrzewać czysto prywatny konflikt.

Przejąć „reżyserię“, zwrócić się bezpośrednio i osobiście do innych obecnych: „Hallo, Pan w zielonym płaszczu, proszę mi pomóc, niech Pan natychmiast wezwie policję!„ („Hallo, Sie da im grünen Mantel, bitte helfen Sie mir, rufen Sie sofort die Polizei!“) Jeżeli ten przechodzień na to zareaguje, to w większości wypadków węzeł jest przecięty i następuje tak zwany efekt kuli śnieżnej. Teraz mogą Państwo uaktywnić również innych przechodniów.

Dla awanturników sytuacja staje się trudna. Są oni zaskoczeni, ponieważ doświadczali do tej pory, że ludzie reagują obojętnie lub są zastraszeni.

! Ważne: Doniesienie, dochodzenia policyjne i postępowanie sądowe sprawiają sprawcom znaczne kłopoty i dodatkowe trudności. Sprawcy przemocy muszą wiedzieć, że zostaną pociągnięci do odpowiedzialności za swe wybryki. Policja jest całą dobę w pogotowiu: najszybciej przez telefon alarmowy 110.

W wypadku bijatyki:

Jeżeli dzieci, młodociani lub dorośli biją się, to należy podnieść alarm, głośno krzyknąć, stworzyć publiczność (z bezpiecznej odległości). Zwrócić uwagę innych na tę bijatykę i wysłać ich, aby sprowadzili pomoc lub policję.

Sprawcy przemocy boją się, że zostaną ponownie rozpoznani i pociągnięci do odpowiedzialności. A więc trzeba się do nich bezpośrednio zwrócić (jeżeli usłyszeli

Państwo imię lub nazwisko) lub wymienić widoczne znaki identyfikacyjne: „Panie z łysiną, znamy Pana, - niech Pan przestanie ... już zawołaliśmy policję... „

Wiele dzieci i młodocianych twierdzi, gdy wymaga się od nich wyjaśnienia, że „to wszystko były tylko żarty“. Szybko jednak zaczynają się zastanawiać, gdy mogą Państwo nazwać zastosowaną „przemoc„: „To niech Pan pokaże rękę, siniak (krawiącą wargę, podbite oko, rozerwane spodnie itd.), to nazywa Pan żartami? Ja nazywam to obrażeniem ciała ...“ (i już przeszli Państwo do ofensywy).

W przestrzeni publicznej:

Niech Państwo reagują, gdy będą Państwo świadkami rasistowskich wyzwisk i poniżających dowcipów. Niech Państwo sprzeciwiają się głośno i wyraźnie. Niech Państwo nie dopuszczają, aby w rozmowach o obcokrajowcach lub uciekinierach używano podżegającego języka.

Proszę wskazać na to, że nikt nie opuszcza swej ojczyzny bez potrzeby i przyczyny ucieczki są bardzo różnorodne.

Niech Państwo dadzą dojść do głosu członkom rodzin emigrantów i uciekinierom i stworzą okazje, aby Niemcy i te grupy mogły się spotykać i porozumiewać.

Niech Państwo zwracają się listami do redakcji przeciw rasistowskim akcjom i dyskryminującym sprawozdaniom w gazecie. Należy popierać w takich listach pokojowe współzycie ludności.

Niech Państwo wezwą posłów Pańskiego okręgu wyborczego, aby zwracali się jednoznacznie przeciwko przemocy i rasizmowi. Politycy mają funkcję przykładową.

Niech Państwo zwracają się do środków masowego przekazu, jeżeli używają one języka lub obrazów, które popierają, wytwarzają lub aprobują dyskryminację.

Nie ignorować lęków i problemów, które ludzie w Pańskim otoczeniu mają wobec „obcokrajowców“. Należy nawiązać do tych lęków i problemów i próbować, obalić je przy pomocy rzeczowych argumentów. Ktoś, kto ma lęki, wątpliwości i problemy, niekoniecznie zachowuje się z tego powodu rasistowsko.

Należy złożyć doniesienie o przestępstwie lub zwrócić się do biur antydyskryminacyjnych, jeżeli dowiedzą się Państwo, że w Państwa otoczeniu kursują prawicowo-ekstremistyczne pieśni, gry komputerowe, czasopisma, propaganda itd. Proszę poinformować o Państwa obserwacjach odpowiedzialne partie i polityków w Państwa miejscu zamieszkania.

Jeżeli Państwo sami zostaną zagrożeni lub zaatakowani:

Przygotować się!

Przygotować się duchowo na możliwe sytuacje zagrożenia: rozegrać w wyobraźni takie sytuacje samemu dla siebie i w rozmowie z innymi. Niech Państwo zasadniczo uświadomią sobie, do jakiego ryzyka osobistego są Państwo gotowi. Lepiej jest, natychmiast zaalarmować policję (Tel. 110) i sprowadzić pomoc, niż nie móc zdecydować się ani za interwencją ani przeciw i zupełnie nic nie robić.

Zachować spokój!

Unikać paniki i nerwowości i możliwie unikać nagłych ruchów, które mogłyby sprowokować odruchowe reakcje. Kto „spoczywa w sobie„ jest bardziej twórczy w swoim zachowaniu i oddziałuje najczęściej uspokajająco na innych uczestników!

Działać aktywnie!

Ważne jest, aby nie dać się sparaliżować strachem. Lepiej zrobić jakąś drobnostkę, niż zastanawiać się nad wielkimi czynami bohaterskimi. Jeżeli Państwo są świadkami stosowania przemocy: pokazać, że są Państwo gotowi do ingerencji zgodnej z Państwa możliwościami. Jeden jedyny krok, krótkie zagadnięcie, każda akcja zmienia sytuację i może skłonić innych do interwencji z ich strony.

Wyjść z narzuconej roli ofiary!

Jeżeli zostaną Państwo zaatakowani: nie błagać i nie zachowywać się ulegle. Należy być świadomym swych priorytetów i jasno dać do zrozumienia, czego Państwo chcą. Podjąć inicjatywę, aby zmienić sytuację zgodnie z Państwa interesem: pisać własny scenariusz!

Utrzymywać kontakt z napastnikiem!

Stworzyć kontakt wzrokowy oko w oko i próbować podjąć wzgl. utrzymać komunikację.

Mówić i słuchać!

Informować o oczywistościach, mówić spokojnie, głośno i wyraźnie.
Słuchać, co mówi Państwa przeciwnik wzgl. napastnik. Z jego odpowiedzi mogą Państwo wywnioskować jego następne kroki.

Nie grozić, nie obrażać!

Nie robić żadnych lekceważących wypowiedzi o napastniku. Nie próbować go zastraszać, grozić mu lub wywoływać lęk. Krytykować zachowanie, ale nie dewaluować go osobiście (*jasna mowa – powściągliwy ton*).

Sprowadzić pomoc!

Nie zwracać się do anonimowej masy, lecz do pojedynczych osób. Obowiązuje to zarówno ofiary jak i widzów. Są oni gotowi pomóc, gdy kto inny zrobi pierwszy krok lub gdy zostaną osobiście wezwani.

Zrobić coś nieoczekiwanego!

Wypaść z roli, niech Państwo będą kreatywni i wykorzystują na własną korzyść efekt zaskoczenia.

Unikać kontaktu fizycznego!

Gdy przychodzą Państwo komuś z pomocą, to należy możliwie unikać dotykania napastnika, chyba, że są Państwo w większości, tak że mogą Państwo kogoś trzymać uspakajająco. Kontakt fizyczny jest z reguły przekroczeniem granicy, które może prowadzić do dalszej przemocy, lepiej stworzyć bezpośredni kontakt z ofiarą.

Aktywnego zachowania bez użycia przemocy można się nauczyć!

Poprzez uświadomienie sobie naszych lęków i granic działania dowiadujemy się również więcej o obszarze, który leży pomiędzy tymi granicami. Często nie doceniamy różnorodności naszych możliwości. Poprzez odgrywanie ról i konkretne ćwiczenia w obchodzeniu się z bezpośrednią przemocą można odkryć nowe twórcze odpowiedzi na sytuacje konfliktowe.

Antyeskalacyjny trening przeciwko przemocy i rasizmowi* oferuje szanse do wypróbowania nieznanych do tej pory zachowań, ćwiczenia ich i wypróbowania ich oddziaływania.

W przedszkolu i w szkole:

Mogą Państwo zapytać wychowaczynie i wychowawców, nauczycielki i nauczycieli, jak angażują się we wzajemne zrozumienie i co robią przeciw przemocy i rasizmowi. To samo dotyczy rady rodziców, opieki klasowej, konferencji szkolnej i reprezentacji uczniów.

W zakładzie i przy pracy:

Niech Państwo dyskutują z koleżankami i kolegami, czy i jak mogą oni pomóc w działaniach w kierunku wzajemnego zrozumienia.

Mogą Państwo zainicjować uzgodnienia zakładowe przeciwko dyskryminacji w zakładzie lub wykorzystywać gazetę zakładową, aby przedstawiać życie i historię ludzi z rodzin migrantów i uchodźców. Mogą Państwo popierać akcje solidarnościowe i informować o tym.

* Trening deeskalacyjny oferuje n.p. SOS-Rasismus-NRW. Można tam zamówić obszerny prospekt informacyjny i wykaz trenerek i trenerów. Poza tym mogą Państwo otrzymać tam materiał informacyjny co do projektu Szkoła i Rasizm.

Wydawca: Innenministerium des Landes Nordrhein-Westfalen

- Abteilung Verfassungsschutz -

Postfach 10 30 13

40021 Düsseldorf

Haroldstraße 5

Telefon: 0211/871-2821

Telefax: 0211/871-2980

E-Mail: info@mail.verfassungsschutz.nrw.de

Internet: <http://www.verfassungsschutz.nrw.de>

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych NRW dziękuje SOS-Rassismus-NRW za poparcie, porady i przekazanie tekstów w celu wykonania tego folderu.

SOS Rassismus NRW

Villigster Deeskalationsteam Gewalt und Rassismus

C/o Amt für Jugendarbeit der EKvW

Haus Villigst 58239 Schwerte

Tel: 02304-755190 Fax: 02304-755248

Email: g.kirchhoff@ae